

Bacheloroppgave

ADM650 Jus og administrasjon

Utenlandske tiggere i Norge

Linn Andrea Misund

Totalt antall sider inkludert forside: 29

Molde, 23.05.2011

Obligatorisk egenerklæring/gruppeerklæring

Den enkelte student er selv ansvarlig for å sette seg inn i hva som er lovlige hjelpemidler, retningslinjer for bruk av disse og regler om kildebruk. Erklæringen skal bevisstgjøre studentene på deres ansvar og hvilke konsekvenser fusk kan medføre. Manglende erklæring fritar ikke studentene fra sitt ansvar.

Du/ dere fyller ut erklæringen ved å klikke i ruten til høyre for den enkelte del 1-6:		
1.	Jeg/vi erklærer herved at min/vår besvarelse er mitt/vårt eget arbeid, og at jeg/vi ikke har brukt andre kilder eller har mottatt annen hjelp enn det som er nevnt i besvarelsen.	☒
2.	Jeg/vi erklærer videre at denne besvarelsen: <ul style="list-style-type: none"> • ikke har vært brukt til annen eksamen ved annen avdeling/universitet/høgskole innenlands eller utenlands. • ikke refererer til andres arbeid uten at det er oppgitt. • ikke refererer til eget tidligere arbeid uten at det er oppgitt. • har alle referansene oppgitt i litteraturlisten. • ikke er en kopi, duplikat eller avskrift av andres arbeid eller besvarelse.	☒
3.	Jeg/vi er kjent med at brudd på ovennevnte er å <u>betrakte som fusk</u> og kan medføre annullering av eksamen og utestengelse fra universiteter og høgskoler i Norge, jf. Universitets- og høgskoleloven §§4-7 og 4-8 og Forskrift om eksamen §§14 og 15.	☒
4.	Jeg/vi er kjent med at alle innleverte oppgaver kan bli plagiatkontrollert i Ephorus, se Retningslinjer for elektronisk innlevering og publisering av studiepoenggivende studentoppgaver	☒
5.	Jeg/vi er kjent med at høgskolen vil behandle alle saker hvor det forligger mistanke om fusk etter høgskolens retningslinjer for behandling av saker om fusk	☒
6.	Jeg/vi har satt oss inn i regler og retningslinjer i bruk av kilder og referanser på biblioteket sine nettsider	☒

Publiseringsavtale

Studiepoeng: 15

Veileder: Åge Brekk

Fullmakt til elektronisk publisering av oppgaven

Forfatter(ne) har opphavsrett til oppgaven. Det betyr blant annet enerett til å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten (Åndsverkloven, §2).

Alle oppgaver som fyller kriteriene vil bli registrert og publisert i Brage HiM med forfatter(ne)s godkjenning.

Oppgaver som er unntatt offentlighet eller båndlagt vil ikke bli publisert.

Jeg/vi gir herved Høgskolen i Molde en vederlagsfri rett til å gjøre oppgaven tilgjengelig for elektronisk publisering:

ja nei

Er oppgaven båndlagt (konfidensiell)?

ja nei

(Båndleggingsavtale må fylles ut)

- Hvis ja:

Kan oppgaven publiseres når båndleggingsperioden er over?

ja nei

Er oppgaven unntatt offentlighet?

ja nei

(inneholder taushetsbelagt informasjon. Jfr. Offl. §13/Fvl. §13)

Dato: 23.05.2011

FORORD

Denne oppgaven er min besvarelse på bacheloroppgaven som skal leveres i sammenheng med studiet Juss og administrasjon ved Høgskolen i Molde.

Jeg bestemte meg for å velge temaet utenlandsk tiggings i Norge. Dette fordi det var noe jeg fattet særlig interesse for da det begynte å komme utenlandske tiggere til Norge.

Nyhetsbildet har siden dette jevnlig vært preget av debatteringer rundt dette temaet, og det er etter mitt syn et meget interessant tema.

Jeg ønsker å rette en takk til de som tok seg tid til å svare på spørsmålene jeg stilte. En spesielt stor takk går til min veileder Åge Brekk for hurtig og god hjelp og veiledning underveis.

INNHOLDSFORTEGNELSE

KAPITTEL 1. INNLEDNING

- 1.1 Bakgrunn for valg av tema og mitt fokus i oppgaven
- 1.2 Problemstilling
- 1.3 Metode
- 1.4 Forskningsetikk

KAPITTEL 2. RETTSLIG REGULERING AV TIGGING I NORGE

KAPITTEL 3. DATAINNSAMLING

- 3.1 Politidirektoratet
- 3.2 Oslo politikammer
- 3.3 Bergen politikammer

KAPITTEL 4. VURDERINGER OG KONKLUSJONER

- 4.1 Juridisk og etisk refleksjon
- 4.2 Om min undersøkelse - metodiske presiseringer og forskningsetikk
- 4.3 Er det sannsynlig med et generelt forbud mot utenlandske tiggere i Norge?
- 4.4 Konklusjon

LITTERATURLISTE

VEDLEGG

- Vedlegg 1 - Intervjuguide til Politidirektoratet
- Vedlegg 2 - Intervjuguide til Oslo politikammer
- Vedlegg 3 - Intervjuguide til Bergen politikammer

KAPITTEL 1. INNLEDNING

Jeg vil starte oppgaven med å presisere at jeg ikke bruker begrepet ”tiggere” på en nedsettende måte overfor de som tigger. Det er kun et samlebegrep jeg bruker om mennesker som tjener til livets opphold ved å be om penger.

1.1. Bakgrunn for valg av tema og mitt fokus i oppgaven

1. juli 2006 ble Lov av 31. mai 1900 nr. 5 om Løsgjængerer, Betleri og Drukkenskap, heretter kalt Løsgjengerloven vedtatt opphevet av Stortinget, og det ble dermed lovlig å tigge i Norge. Selv om det tidligere var forbudt med tigging i Norge, var det likevel tigging her, spesielt i de store byene. Da var det i hovedsak de narkomane som stod for tiggingen. Etter at det ble lovlig å tigge i Norge har dette bildet endret seg. Som et av de rikeste landene i verden har Norge blitt et attraktivt land for utenlandske tiggere. Mennesker som livnærer seg ved å tigge har etter hvert blitt et utbredt fenomen, og noen tiggere reiser bort fra sitt hjemland for å tigge i de rikeste landene (www.dagsavisen.no).

Det er denne utenlandske tiggingen som har fanget min interesse, særlig fordi mediebildet jevnlig har vært preget av både små og store problemer relatert spesielt til dette. I de senere årene har debatten i Norge dreid seg om man burde innføre lignende forbud som Løsgjengerloven representerte (www.vg.no). Enkelte mener det er unødvendig å tigge i et rikt land som Norge med sosiale ordninger som tar seg av de svakeste. Andre igjen mener at disse ordningene ikke omfatter de utenlandske tiggerne, og at velferdsstaten Norge ikke kan lukke øynene for de problemene de utenlandske tiggerne har bare fordi de ikke er norske. Det har riktignok vært diskusjoner angående norske tiggere også, men mitt fokus vil likevel ligge hos de utenlandske tiggerne fordi det er disse menneskene mediene gir mest oppmerksomhet. Det spekuleres blant annet i om de utenlandske tiggerne er ofre for menneskehandel og kyniske bakmenn som vil tjene penger på dem (www.vg.no). *Jeg ønsker derfor å undersøke virkningene av at Løsgjengerloven ble opphevet.*

I media kan man lese om forskjellige måter byer håndterer tigging på. Det at byene kan behandle tigging forskjellig, synes jeg er et så interessant aspekt ved tigging i Norge at det er dette jeg ønsker å rette fokuset i oppgaven mot. Eksempelvis kan man lese at Bergen skal ha innført en såkalt meldeplikt for tiggere, som innebærer at tiggere må registrere seg

for å få løyve til å tigge, mens andre byer skal ha et mer avslappet forhold til tigging (www.aftenposten.no).

Det er mange innfallsvinkler jeg kan bruke i oppgaven. *Mitt fokus for å finne virkningene av at Løsgjengerloven ble opphevet, vil ligge hos de store byene Oslo og Bergen for å se hvilke erfaringer de har med den utenlandske tiggingen.* Er tigging i det hele tatt er et problem for de store byene, eller er det et problem skapt av mediene? Dersom tigging er problematisk, har byene jeg vil undersøke innført tiltak for å ta hånd om den utenlandske tiggingen? Med tiltak mener jeg for eksempel meldeplikt. Har byene i det hele tatt belegg for å innføre lovverk som kan regulere tigging?

1.2 Problemstilling

Jeg har på bakgrunn av dette valgt følgende problemstilling:

Etter at Løsgjengerloven ble opphevet 1. juli 2006, har Oslo og Bergen innført politivedtekter som gjør at de kan bortvise tiggere uten løyve, og hvilke erfaringer har disse byene med tigging?

1.3 Metode

Her vil jeg kun gi en presentasjon av momenter som er viktige i utarbeidelsen av en undersøkelse. Jeg vil komme nærmere inn på den konkrete metodeanvendelsen jeg brukte i min oppgave, og om jeg føler jeg har lykket med metoden i kapittel 4 om "Vurderinger og konklusjoner", punkt 4.2 "Om min undersøkelse - metodiske presiseringer og forskningsetikk".

En undersøkelse skal være en metode til å samle inn empiri, altså data om hvordan virkeligheten faktisk ser ut. Uansett hva slags empiri det dreier seg om, bør den tilfredsstillende to krav:

1. Empirien må være gyldig og relevant (valid), og

2. Empirien må være pålitelig og troverdig (reliabel)

Med validitet menes det at vi faktisk måler det vi ønsker å måle. Med reliabilitet mener vi at undersøkelsen må være til å stole på (Jacobsen 2005: 19-20).

Videre må man finne ut om man vil benytte seg av en kvalitativ eller kvantitativ undersøkelsesmetode. Både den kvalitative og den kvantitative undersøkelsen er data om virkeligheten, altså empiri. Forskjellen er at kvalitative data er best egnet når man skal hente informasjon fra et lite antall mennesker, mens kvantitative data egner seg best når man ønsker informasjon fra et stort antall mennesker (Jacobsen 2005: 23,41).

Man må også ta en vurdering på hvem det er man ønsker å få informasjon fra og hvordan man skal finne kilder om det aktuelle området man ønsker å undersøke. Når det gjelder undersøkelser er det også et fokus at det ikke skal oppstå såkalte undersøkelseeffekter, det vil si resultater som er ”skapt” av undersøkelsen. Man må videre utforme en intervjuguide som er relevant for det temaet man ønsker å undersøke. Kritisk analyse er derfor en del av oppgaven (Jacobsen 2005: 30-31,68).

1.4 Forskningsetikk

Her vil jeg, i likhet med metodedelen, kun gi en presentasjon av etiske vurderinger det er viktig å foreta seg i utarbeidelsen av en empirisk undersøkelse. Jeg vil senere komme inn på hva jeg har tatt hensyn til i min oppgave i kapittel 4 om ”Vurderinger og Konklusjoner”, punkt 4.2 ”Om min undersøkelse - metodiske presiseringer og forskningsetikk”.

Det finnes ingen klare etiske regler for hva som er tillatt eller ikke når det gjelder undersøkelser. Man skal likevel etterstrebe en norm om at følgende tre punkter så godt som mulig er oppfylt: informert samtykke, krav på privatliv og krav på å bli konkret gjengitt (Jacobsen 2005: 45-52).

Hovedkomponentene i disse tre punktene er at undersøkelsen skal være frivillig og uten press fra andre, intervjuobjektet skal ha full informasjon om undersøkelsens hensikt og forståelse for informasjonen. Videre har den som undersøkes rett til en frisone i livet som ikke nødvendigvis skal undersøkes. Det er også viktig å gjengi informasjonen riktig. Man

må også tenke på hvor følsom informasjonen er for den som undersøkes, hvor privat informasjonen som samles inn er, og hvor stor mulighet det er for å identifisere enkeltpersoner ut fra data.

Et siste punkt jeg vil nevne er at jo større fare det er for at undersøkelsesresultater kan brukes til skade for de som undersøkes, desto mer vekt bør det legges på disse (Jacobsen 2005: 46-47).

Det finnes som sagt ingen klare forskningsetiske regler for hva som er tillatt eller ikke. Det eneste som kan forlanges, er at man tenker kritisk igjennom disse forholdene.

KAPITTEL 2. RETTSLIG REGULERING AV TIGGING I NORGE

Her vil jeg si litt om bakgrunnen for at Løsgjengerloven ble opphevet, Ot.prp. nr. 113 (2004-2005) sin begrunnelse for hvorfor det var ønskelig å oppheve Løsgjengerloven, samt den rettslige reguleringen av tigging i Norge.

Tigging har vært forbudt i Norge ved Løsgjengerloven. Løsgjengerloven ble opphevet ved Lov av 21. desember 2005 nr. 131 om oppheving av lausgjengarlova og om endringer i straffelova o.a. Det vil si at det ble lovlig å tigge i Norge da loven trådte i kraft 1. juli 2006. Løsgjengerloven ble opphevet fordi man mente den representerte et rettssikkerhetsproblem for de svakeste i samfunnet (www.vg.no).

Slik bestemmelsen opprinnelig var utformet, inneholdt Løsgjengerlovens §§ 11-14 bestemmelser om tigging, i loven kalt ”betling”. Den sa blant annet at ”Den, som betler til sedvane... straffes med fængsel indtil 2 maaneder... Paa samme maate straffes den, som anvender andre til saadant betleri for sig eller tillater nogen under hans forsorg staaende umyndig at gjøre sig skyldig deri.” Dette vil med andre ord si at bestemmelsen rammer de som tigger gjentatte ganger, mens en som kun tigger en gang faller utenfor bestemmelsens anvendelsesområde (www.vg.no).

Det har spesielt siden 2007 blitt en betraktelig økning av utenlandske tiggere i Norge. Dette henger selvfølgelig sammen med at tigging ble lovlig, men også med at Norge gjennom EØS-avtalen er en del av EUs indre marked. Det innebærer fri flyt av varer,

tjenester og mennesker. Spesielt etter at Romania, hvor de fleste utenlandske tiggerne kommer fra, ble medlem av EU i 2007, har det blitt en sterk økning av utenlandske tiggere i Norge (www.dagsavisen.no).

Ot.prp. nr. 113 (2004-2005) er viktig for å finne bakgrunnen for hvorfor man så det nødvendig å oppheve Løsgjengerloven. Av proposisjonen går det frem at straffekommisjonen foreslår å oppheve Løsgjengerloven med blant annet den begrunnelse at det ubehaget de som passerer tiggerne måtte føle, ikke er nok til å straffe tiggerne. Kommisjonen mener for eksempel ikke at truende tigging, som nevnt i Løsgjengerlovens § 14, skal gjøres lovlig, men at det da vil komme andre bestemmelser til anvendelse som rammer slik oppførsel, og dermed gjør § 14 overflødig.

Av høringsinstansene støtter sosial- og helsedirektoratet at Løsgjengerlovens straffebud mot tigging oppheves. Også Politidirektoratet støtter i utgangspunktet dette, men tilføyer at tigging er et utbredt problem i de store byene, og at selv om truende eller kvalifisert tigging kan rammes av andre bestemmelser så kan dette bli vanskelige bevissspørsmål.

Justis- og politidepartementet foreslår at alminnelig tigging avkriminaliseres. Dette fordi ”handlinger som i vår tid ikke er egnet til å medføre skade eller fare for skade, bør avkriminaliseres. Det ubehaget som alminnelig tigging kan vekke hos forbipasserende, kan etter departementets syn ikke anses som en skade, og bør derfor ikke kvalifisere til bruk av straff.” Altså den samme begrunnelsen som straffekomisjonen. Departementet sier imidlertid at kvalifisert tigging kan føre til skade eller fare for skade, ettersom de blant annet har fått opplyst at noe av tiggervirksomheten har fått et mer profesjonelt preg, og at noen også tvinges til å tigge. Derfor kommer de med et forslag om å endre straffeloven § 224 om menneskehandel, slik at å utnytte noen til tigging også rammes.

Departementet legger videre til grunn at det er en mulighet for at dersom de som tigger ikke hadde tigget, ville de kanskje finansiert for eksempel rusmisbruk ved hjelp av andre og grovere straffbare handlinger som tyveri eller salg av seksuelle tjenester. Det bør ikke være nødvendig for innbyggere i Norge å tigge, men å straffe de løser ikke de underliggende problemene. Videre sier departementet at i enkelte tilfeller kan det være nødvendig å bortvise tiggere, og utlendingslovens bortvisningsregler kan da være aktuelle.

KAPITTEL 3. DATAINNSAMLING

I dette kapittelet vil jeg gå gjennom empirien jeg har innhentet ved å intervju tre forskjellige personer, fra Politidirektoratet, Oslo politikammer og Bergen politikammer.

3.1 Politidirektoratet

Intervjuobjektet var saksbehandler hos Politidirektoratet, og hun var blant annet med på å behandle eventuelle søknader fra kommuner om å innføre meldeplikt.

En telefon til Politidirektoratet var nødvendig for i det hele tatt å avklare en del grunnleggende spørsmål jeg hadde som det var nødvendig å få svar på for å komme i gang med oppgaven, og som jeg ikke fant et klart svar på i media. Hovedspørsmålene jeg stilte var om det var slik at kommuner kunne innføre meldeplikt, og hvor de har hjemmel til dette. Videre hvorfor begrepet ”tigging” ikke er nevnt i Bergens politivedtekter (som skal ha innført en såkalt ”tiggeparagraf”). Jeg spurte også om kommuner må søke til Politidirektoratet for å få innført en slik meldeplikt og i så fall hvilken lov som omhandler dette.

Politidirektoratet kunne fortelle meg at det er opp til hver enkelt kommune om de ønsker å innføre meldeplikt. Grunnen til at man ikke har et generelt forbud mot utenlandsk tigging, er fordi det ikke er kommet noen melding fra Stortinget om at det er ønskelig med et generelt forbud mot verken utenlandsk tigging eller tigging generelt, og Politidirektoratet må rette seg etter pålegg fra Stortinget. Dermed kan hver enkelt kommune selv bestemme om de ønsker å regulere tiggevirksomhet gjennom å innføre politivedtekter om meldeplikt.

Det finnes per definisjon ingen spesifikk § i politivedtektene som omhandler kun tigging. Dersom man ønsker å innføre meldeplikt kan den ikke gjelde bare for tiggere. Det vil si at meldeplikt gjelder for alle som ønsker å foreta innsamlinger av penger i det offentlige rom, for eksempel bollesalg . Dersom man innførte bestemmelser som kun gjelder for en gruppe mennesker, ville dette bli regnet som diskriminerende, og dermed forbudt.

Et viktig poeng er at det ikke er tillat å forby tigging på noen som helst måte. En meldeplikt sier simpelthen bare at tiggere må melde seg for å få lov til å tigge, og at

dersom de ikke har meldt seg i en kommune som har dette i politivedtektene sine, så kan de i ytterste konsekvens vises bort fra politidistriktet til et annet politidistrikt. Et annet viktig poeng å merke seg er at ingen utenlandske tiggere kan vises ut fra landet hvis grunnlaget skulle vært at de ikke har meldt seg. Utvisning kan derimot skje dersom det er aggressiv tiggning, men dette er ikke vanlig prosedyre. Hun påpekte også at det ikke er lov til å formulere at det bare er tiggere som må melde seg, verken konkret eller diffust. Noen kommuner hadde prøvd seg på en mer eller mindre presis formulering om at det var kun tiggere som måtte melde seg, men fått avslag og beskjed om å utforme en annen formulering.

Det er slik at kommunene må søke Politidirektoratet om å få godkjent meldeplikten. Det er politilovens § 14 som sier at Politidirektoratet skal kvalitetssikre at formuleringen er riktig. I praksis er det slik at kommunene formulerer ferdig meldeplikten, og Politidirektoratet foretar en kvalitetssjekk for å se om det er noe som er ”feil” formulert. En feil formulering kan være at det er tydelig at meldeplikten bare gjelder for tiggere, noe som ikke er lovlig. En meldeplikt skal gjelde for alle former for pengeinnsamling, slik som bollesalg osv. Hun sa videre at den vanlige formuleringen er derfor som i forskrift om politivedtekt, Bergen kommune, Hordaland § 4, 1. og 2. ledd om at ” Den som på eller ut mot offentlig sted vil framføre sang eller musikk... må sende melding til politiet... det samme gjelder den som... ønsker å foreta innsamling av penger...”. Hun sa at det er her media har misforstått. Det er slik at denne bestemmelsen gjelder alle former for innsamling av penger, ikke bare for ”tiggere”, og at dette var viktig å påpeke. Hun presiserte at det er media som har skyld i at Bergens meldeplikt kalles ”tiggerparagrafen”, noe som er misvisende ettersom meldeplikten gjelder for alle som vil samle inn penger.

3.2 Oslo politikammer

Intervjuobjektet var nestkommanderende i ordensavdelingen på sentrum politistasjon i Oslo med lang arbeidserfaring.

Ut ifra det jeg leste i media virket det som om Oslo vurderte å innføre meldeplikt. Et fokus i intervjuguiden til Oslo var derfor å finne ut om dette stemte og eventuelt hvilke tanker intervjuobjektet hadde omkring dette. Jeg spurte ham videre om de får mange

henvendelser fra folk som klager på tiggere, om tigging oppfattes som et problem i hans arbeidshverdag og om det brukes mye ressurser på tiggere.

Intervjuobjektet sa at det stemte at Oslo vurderer å innføre meldeplikt, og at det jobbes for å få dette innført før sommeren 2011. Hans tanker omkring dette var at dersom man ser på erfaringene fra Bergen, så har meldeplikten utvilsomt ført til mindre tigging. Likevel påpeker han at det ville vært lettere å innføre et generelt forbud mot utenlandske tiggere, da dette ville vært lettere å håndheve for politiet. Det har siden opphevelsen av Løsgjengerloven i 2006 jevnlig kommet flere utenlandske tiggere til Norge, men det har ”eksplodert” fra 2007-2008. Dette har nok en sammenheng med at flere land blir med i EU, og dermed lettere kan komme til Norge på turistvisum i inntil 3 måneder uten å måtte oppgi hva de skal gjøre i Norge ettersom tigging nå er lovlig.

Han sier at økningen av de utenlandske tiggerne i Norge er en bieffekt man ikke tenkte på da Løsgjengerloven ble opphevet. Han minnet om at årsaken til at Løsgjengerloven ble opphevet var fordi de narkomane i Oslo skulle få mulighet til å skaffe seg penger på andre måter enn ved stjeling eller andre former for kriminelle handlinger. Det store antallet utenlandske tiggere vi har i Norge i dag var altså ikke en tiltenkt konsekvens av opphevingen av Løsgjengerloven, påpekte han.

Publikums henvendelser angående tigging har økt jevnlig i takt med at det har kommet flere tiggere. Han sier at de får mange henvendelser fra folk angående plagsomme tiggere, mye mer nå enn før. Flere tiggere betyr flere klager. Det kommer også henvendelser fra utesteder og butikker som sier at det er forstyrrende, og at vanlige mennesker føler seg tvunget til å gi penger. De oppfatter det som strevsomt å passere tiggere for hver hundre meter.

Det er spesielt mange tiggere om sommeren, men det er også tiggere hele året som hovedsakelig kommer fra Romania. Han sa den eneste reelle muligheten de har for å håndtere tiggere er dersom tiggerne er aggressive. Da kan de anklages etter bl.a. straffelovens § 350 for ordensforstyrrelse. Intervjuobjektet belyste også et ekstra problem ved tiggingen, nemlig at en del mennesker som tigger også begår kriminelle handlinger. Han hadde belegg for å si at en del bedriver multikriminalitet, som narkotikamisbruk, tyveri osv. Han tilføyde at dette ikke gjelder alle, men noen.

Avslutningsvis sa han at det selvsagt kommer mange tiggere til Norge, ettersom vi er et rikt land.

3.3 Bergen politikammer

Intervjuobjektet var politijurist med lang arbeidserfaring og en av de som ledet prosjektet med å innføre meldeplikt for tiggere i Bergen.

Bergen var den første byen som innførte meldeplikt, og dermed den byen med mest erfaring om konsekvenser av en slik meldeplikt. Det ble derfor viktig å finne ut hvilke erfaringer de hadde. Jeg spurte hvilke tanker intervjuobjektet hadde omkring at det var innført meldeplikt i Bergen og hvordan meldeplikten fungerer i praksis. Videre om han tror meldeplikten har ført til mindre tigging og om de får mange henvendelser fra folk som klager på tiggere. Til sist om tigging oppfattes som et problem i hans arbeidshverdag, og om det brukes mye ressurser på tiggere.

I 2008-2009 tok tiggingen en ny og mer aggressiv form enn tidligere hvor tiggere bare ”ristet på koppen” for å få penger. Det var slik at enkelte tiggere nærmest forfulgte publikum for å få penger, og det var de utenlandske tiggerne som stod for stort sett all den aggressive tiggingen i Bergen. Han synes det var utelukkende positivt at det ble innført meldeplikt i Bergen fordi det førte til en dramatisk reduksjon i antallet utenlandske tiggere.

Han sa videre at det i 2008-2009 var ekstremt mange klager på tiggere, og det ble oppfattet som et stort problem. I 2010 fikk de ingen klager på tiggere. Han sa at det selvsagt henger sammen med meldeplikten som ble innført i 2009, og at de innen 2010 hadde fått utarbeidet gode rutiner for å håndtere tiggingen. I 2011 var det klager to helger på rad, som han sa henger sammen med at det nå er mindre folk i felten. Det er for eksempel slik at to politibetjenter som tidligere jobbet spesielt med å registrere tiggere, nå hadde andre arbeidsoppgaver. Likevel var han utelukkende positiv til meldeplikten, og tilføyde at mottatte klager om tigging dreide seg kun om enkeltpersoner, og ikke om tiggere generelt. Han føler ikke at tiggere er et problem i sin arbeidshverdag fordi han ser på det som en del av jobben. Han har inntrykk av at det er mer plagsomt for folk generelt enn hva det er for

politiet i jobben. Han er ikke i tvil om at meldeplikten har ført til mindre tiggere. Tiggere er redusert med minst 60-70 %. Meldeplikten har fungert veldig bra. Erfaringene fra Bergen er positive.

På spørsmålet om Bergen brukte mye ressurser på tiggere, sa han at mye er et relativt begrep. De bruker ressurser, men det er fordi de har hatt et stort problem med tiggere som nå er redusert. Han la til slutt til, i likhet med Politidirektoratet, at det ikke er slik at meldeplikten bare gjelder tiggere. Den dekker all aktivitet i det offentlige rom, som eksempelvis operasjon dagsverk.

I praksis fungerer meldeplikten slik at det er uniformert politi som viser bort tiggere. Et viktig moment er at de ikke viser bort tiggere så fort det oppdages at de ikke har meldt seg. Det er først dersom tiggerne unnlater å registrere seg på tross av gjentatte beskjeder om å gjøre dette. Først da viser politiet tiggerne bort til en annen kommune. Politiet i Bergen har også sendt ut flygeblader på rumensk og engelsk hvor de informerer om meldeplikten. Meldeplikten er for å forhindre at tiggere blir utsatt for bakmenn.

Han har ikke noen formening om han ønsker et generelt forbud mot tiggere. Det eneste han kommenterte i sammenheng med dette spørsmålet var at det er mange land som har forbud mot tiggere, men at det fortsatt er mennesker som tigger.

KAPITTEL 4. VURDERINGER OG KONKLUSJONER

4.1 Juridisk og etisk refleksjon

Jeg vil her si noe om mine juridiske og etiske vurderinger knyttet til den informasjonen jeg har innhentet.

Løsgjengerloven ble som kjent opphevet fordi man mente den representerte et rettssikkerhetsproblem for de svakeste i samfunnet, Ot.prp. nr. 113 (2004-2005). Det finnes ikke noen ensidig definisjon på hva rettssikkerhet er. Det som er hovedbudskapet når det gjelder rettssikkerhet er at ”rettssikkerhetsregler skal hindre myndighetene fra å gjøre overgrep overfor individer. Avgjørelser skal være betryggende og kontrollerbare, slik

at individer blir behandlet på en måte som er rettsstaten verdig” (Boe 2005: 54). Man kan da spørre seg om rettssikkerheten til de svakeste (les tiggere) i dagens samfunn er ivaretatt når tiggernes virksomhet fortsatt kan bli regulert ved at kommuner kan innføre meldeplikt.

Dersom det er slik at man befinner seg i en situasjon hvor man ser det nødvendig å tigge, kan man gjøre det ettersom det er lovlig. Skulle kommunen ha innført meldeplikt, så er alt som kreves at man registrerer seg. Problemet er imidlertid at det kan være ulike grunner til at tiggere ikke registrerer seg. Noen tiggere vil kanskje føle at det er diskriminerende å måtte registrere seg, de vet da ikke at slik registrering også gjelder for alle som samler inn penger og ikke bare tiggere. I Bergen sa den intervjuede imidlertid at de deler ut flygeblader på engelsk og rumensk for å informere om at de ikke har lov til å tigge med mindre de registrerer seg, og at dette gjelder for alle som samler inn penger. Problemet er at en stor del av tiggerne er analfabeter, og kan derfor ikke forstå hva som står på disse flygebladene. Den intervjuede sa imidlertid at de forsøker så godt det er mulig å informere muntlig hva dette innebærer, og at ryktene også sprer seg i det rumenske miljøet. Hovedårsaken til at Bergen registrerer tiggere er for å få tatt bakmenn som utnytter personer til å tigge for seg.

I Norge har man ulike sosiale ordninger som sørger for at rettssikkerheten til de fattigste blir ivaretatt ved at de får penger dersom de ikke kan forsørge seg. Det sikrer at de skal ha nok til å overleve, og det bør slik sett ikke være nødvendig for innbyggere i Norge å tigge. Likevel er ikke dette tilfellet hos de utenlandske tiggerne. De faller utenfor disse sosiale ordningene fordi de ikke er norske statsborgere. Det er slik sett grunn til å si at politiet behandler folk forskjellig ut ifra hvilken bakgrunn, sosial status og tilhørighet man har, ved at tiggere må melde seg for å få løyve (tillatelse) til å tigge. Likevel er dette ikke diskriminerende fordi meldeplikten gjelder for alle som skal samle inn penger på offentlig sted. Rettssikkerheten til tiggerne er da etter mitt skjønn ivaretatt.

Videre må man spørre seg om legitimering av tigging ivaretar rettssikkerheten til det øvrige samfunnet. Skal ikke konsekvensene tiggingen har for samfunnet ha noe å si? Det er utvilsomt blitt en økning av tiggevirksomhet de senere årene. Det er frivillig om man ønsker å gi penger til tiggere eller ikke, men er det alltid et reelt fritt valg? Hva med for eksempel eldre og svake som passerer tiggere som er aggressive. De eldre kan da føle seg truet til å gi penger. Aggressiv tigging kan selvsagt straffes, men det kan være vanskelig å

bevise dette. Dersom dette blir bevist, kan man selvsagt vise bort tiggerne, men man har ingen garanti for at de ikke kommer tilbake. Det er en trussel mot samfunnet at publikum risikerer å føle seg utrygge i sitt eget land.

Et viktig poeng med å avkriminalisere tigging er at dersom de som tigger ikke hadde tigget, ville de kanskje begått andre og grovere straffbare handlinger som tyveri eller salg av seksuelle tjenester for å få penger. Da må man kunne si at det er bedre at personer tigger, både med hensyn til tiggerne selv, men også med tanke på resten av samfunnet.

Ved å innføre meldeplikt får man en viss oversikt over identiteten til hvem det er som tigger. Dersom man forutsetter at noen av de utenlandske tiggerne bedriver kriminelle handlinger for bakmenn, vil meldeplikten sannsynligvis føre til at slik organisert kriminaliteten går ned. Dette fordi at dersom de utenlandske tiggerne bedriver kriminelle handlinger, så er det ikke ønskelig at politiet skal kjenne til dem i og med at Norge kan utvise utlendinger som gjør seg skyldig i kriminelle handlinger. Da vil det etter hvert bli vanskelig for bakmenn å utnytte tiggere siden det blir et vanskeligere marked for det, og det vil bli mye mindre tigging. Det er selvsagt et ønske i det norske samfunnet at ingen skal utnyttes, og dersom meldeplikt fører til mindre organisert kriminalitet, så vil rettssikkerhet bli ivaretatt både for samfunnet og tiggerne.

Samfunnets rettssikkerhet er bedre tjent med at personer tigger enn at de begår grove kriminelle handlinger, som påfører samfunnet store kostnader. Rettssikkerheten til samfunnet er med denne begrunnelsen også ivaretatt etter mitt skjønn.

Jeg vil konkludere med at tigging er et problem som mest sannsynlig kommer til å eksistere i lang tid fremover. Dersom man skal få bukt med problemet, må det sannsynligvis et europeisk samarbeid til, hvor alle arbeider mot samme mål; å få slutt på fattigdom.

4.2 Om min undersøkelse - metodiske og forskningsetiske vurderinger

Under dette punktet vil jeg gå inn på hvorvidt jeg har oppfylt de momentene jeg nevnte i metodedelen, og om jeg har tatt tilstrekkelig hensyn til forskningsetikk i utformingen av intervjuguiden.

Det metodiske

Ved oppstart av dette prosjektet bestemte jeg meg for at jeg ville benytte meg av en kvalitativ undersøkelsesmetode. Dette fordi jeg valgte å intervju kun tre intervjuobjekter (Jacobsen 2005: 41).

For å få den informasjonen jeg trengte, valgte jeg å utføre telefonintervjuer. Dette fordi jeg følte meg mer trygg på å få de svarene jeg ønsket, enn om jeg for eksempel skulle utsendt et spørreskjema. Ved et telefonintervju hvor praten blir litt mer uforpliktende, fikk jeg kanskje mer informasjon enn jeg ellers ville fått fordi den intervjuede kanskje kom på ekstra informasjon underveis.

Jeg brukte tid på å finne ut hvordan jeg skulle utforme intervjuguiden, noe som viste seg å være lurt. Intervjuene var lett gjennomførbare da jeg hadde forberedt meg. I utformingen av spørsmålsguiden var det viktig at de svarene jeg fikk var omfattende, men jeg måtte likevel ikke ha for mange og for omfattende spørsmål slik at jeg kunne risikere ikke å få svar, eller kun korte svar fordi intervjuobjektene verken hadde tid eller lyst til å svare på spørsmålene mine. Samtidig var det et ønske om at jeg fikk ideer til nye spørsmål å stille ut ifra den informasjonen jeg fikk fra intervjuobjektene.

Jeg brukte ikke samme intervjuguide til hvert av intervjuobjektene, da dette ville vært lite hensiktsmessig, ettersom jeg ikke ønsket å finne ut det samme. Det jeg ønsket å finne ut fra politikamrene var først og fremst om det var noen av disse byene som hadde innført meldeplikt og erfaringene dette hadde gitt, eller eventuelle erfaringer med tigging hvis det ikke var innført meldeplikt. Spørsmålene jeg stilte var derfor avhengig av om byene hadde innført meldeplikt eller ikke. Jeg hadde derimot noen spørsmål som var like for de to byene, som eksempelvis om byene hadde merket store forskjeller etter at det ble lovlig å tigge, og om det var ønskelig med et generelt forbud mot utenlandsk tigging. Dette fordi

det kunne bli interessant å se om de hadde like oppfatninger av situasjonen. Spørsmålene jeg stilte til Politidirektoratet var derimot unike, fordi det jeg ønsket å få svar på fra Politidirektoratet var empiri som utgangspunkt for oppgaven.

Jeg valgte å intervju ansatte i Politidirektoratet, Oslo politikammer og Bergen politikammer. For å få svar på mine spørsmål, var det naturlig å intervju de som jobber i politiet i disse forskjellige byene, ettersom det er de som faktisk må håndheve eventuelle lover og regler, og ta imot eventuelle klager og henvendelser fra publikum. Jeg valgte Oslo og Bergen fordi det er de største byene i Norge. Det er derfor sannsynligvis mest attraktivt for tiggere å dra dit, og dermed har disse byene mest erfaring når det kommer til tiggere. Bergen var ekstra viktig å få med, siden det er Bergen som har blitt mest omtalt i mediene på grunn av meldeplikten de skal ha innført.

Ved å foreta empiriske undersøkelser er det alltid en mulighet for at det oppstår undersøkelseeffekter (Jacobsen 2005: 18). Det å foreta telefonintervjuer av disse personene kan man si er en ganske unaturlig situasjon. Vi snakker sammen om tiggere uten at vi en gang har møtt hverandre, og jeg kan derfor ikke vite hvordan vedkommende forstår spørsmålene mine, og om det er noe vedkommende for eksempel finner støtende uten at jeg hadde tenkt på dette. Folk er forskjellig, og oppfattelsen av hvordan vi ser ting er derfor også forskjellig. Dersom vedkommende finner ting støtende, eller for personlig, så vil han/hun naturlig nok svare på en måte som gjør at de kanskje unngår å si det de egentlig mener eller pynter på det de oppfatter som sannheten. Personene jeg intervjuet virket imidlertid som godt opplyste mennesker, og de sa også at de var vant med å svare på spørsmål fra pressen, publikum eller personer som skriver ulike oppgaver. Dermed kan jeg gå ut ifra at de har en god formening om hva et intervju innebærer.

Noen spørsmål jeg stilte var ganske konkrete, for eksempel om byene hadde innført meldeplikt eller ikke. På slike spørsmål er det ikke stort rom for å misforstå. På spørsmålene som var litt mer personlige, som hva de syntes om meldeplikt og om de får mange henvendelser fra folk som klager på tiggere, er det større rom for at jeg tolker svarene på en annen måte enn det de var ment. Det kan hende jeg legger vekt på ting som intervjuobjektene ikke mener er viktig, og at måten jeg skriver på kan feiltolkes.

Utenlandsk tigging i Norge er et tema det finnes lite relevant litteratur om i bøker. Jeg benyttet meg derfor i hovedsak av litteratursøk ved søkemonitoren www.retriever.no. Her kunne man søke opp relevante avisartikler fra de største avisartiklene på nettet. Ved kildehenvisningen i oppgaven min har jeg henvist til avisens nettsted, for eksempel www.dagbladet.no istedenfor å skrive hele web adressen. Hele web adressen har jeg lagt til slutt i kildehenvisninger, slik at oppgaven får et mer ryddig utseende. Ved å bruke denne søkemonitoren fikk jeg mer pålitelig informasjon skrevet av journalister, enn hvis jeg skulle funnet tilfeldig informasjon på nettet hvor man må vurdere om informasjonen er pålitelig.

Det forskningsetiske

Jeg opplyste ved hvert intervju at det var frivillig å svare på spørsmålene mine, og at jeg ikke ville nevne navnet deres i undersøkelsen, kun stilling og kjønn dersom jeg fikk tillatelse til dette. Alle sa at det hadde de ingen problemer med. Jeg informerte om at formålet med undersøkelsen min var å finne ut virkningene av at Løsgjengerloven ble opphevet, med fokus på hvordan Oslo og Bergen håndterte tiggingen etter at dette ble lovlig. Jeg kan selvsagt ikke garantere at hvert intervjuobjekt har forstått informasjonen jeg har gitt dem. For selv om jeg hadde spurt om de forstod informasjonen, og de svarte ja, så er ikke dette en garanti for at de forstår informasjonen på samme måte som jeg gjør.

En svakhet ved telefonintervju går på faren for at informasjon ikke blir riktig gjengitt. Det er en fare for at svar blir misforstått eller tatt ut av sammenheng fordi det ikke er skriftlig tilbakemelding. Jeg vil likevel si at jeg føler meg relativt trygg på at den informasjonen jeg har fått ble korrekt gjengitt fordi jeg noterte flittig under intervjuet, og spurte om igjen hvis det var noe jeg syntes var uklart.

Det er viktig at jo større mulighet det er for at intervjuobjektene kan identifiseres, jo mindre sensitiv informasjon bør man innhente. I en kvalitativ undersøkelse som min, er det naturligvis en større fare for at de intervjuede kan identifiseres ettersom man opererer med så små utvalg (Jacobsen 2005: 47). Jeg tror nok det er mulig å finne ut hvem intervjuobjektene mine er dersom man går inn for det, siden jeg har nevnt noe av arbeidsoppgavene deres, men siden jeg ikke har nevnt navn kan dette bli vanskelig. Man

må videre tenke på om informasjonen man innhenter kan brukes til fare for den/de som undersøkes. I og med at jeg ønsker å bruke informasjonen jeg fikk til en oppgave, er det ikke stor sjanse for at informasjonen brukes til fare for de som undersøkes. Jeg har for eksempel ikke journalistiske hensikter hvor jeg kan komme til å sverte intervjuobjektene for å få en god historie. Jeg er kun interessert i å få informasjon fra pålitelige kilder, slik at jeg kan få en ordentlig gjennomgang av det jeg lurte på. Likevel kan det være en mulighet for at informasjonen jeg formidler gjennom oppgaven ikke stemmer overens med hva de intervjuede ønsket å få frem, og hvis dette er tilfellet, er det selvsagt uheldig. Uansett, informasjonen jeg har innhentet er mest sannsynlig ikke så sensitiv at det ville skadet de på noen måte om informasjonen kom ut i offentligheten.

Temaet for oppgaven, utenlandsk tiggning i Norge, er i utgangspunktet ikke et sensitivt tema slik jeg har valgt å utforme oppgaven min, men det er likevel aspekter ved alle undersøkelser som kan være sensitive. Jeg ønsket derfor å spørre minst mulig private spørsmål slik at intervjuobjektene ikke følte at jeg undersøkte ting jeg ikke hadde noe med. Jeg ville heller ikke spørre om noe mer enn nødvendig. De spørsmålene jeg stilte, var de jeg følte jeg trengte for å få god informasjon om temaet.

Hvor følsom og privat informasjon er, er noe som er forskjellig fra person til person. Til Politidirektoratet var ingen av spørsmålene jeg stilte av en personlig art. Det kan selvsagt hende at hun følte seg tvunget til å svare på spørsmål, men hun sa at det bare var hyggelig å kunne hjelpe til, og at jeg gjerne måtte ringe opp igjen dersom det var noe mer jeg lurte på. Dette tydet på at hun ikke syntes dette var problematisk, og at det var liten fare for at jeg grep inn i hennes private sfære. Spørsmålene jeg stilte til Oslo og Bergen politikammer hadde derimot en del personlige spørsmål. For eksempel om stilling og hvor lenge de hadde jobbet i politiet, og hvilke positive eller negative erfaringer de hadde med utenlandsk tiggning i Norge. De svarte villig på spørsmålene, og de hadde også vært borti lignende spørsmål før i ulike aviser o.l. Spørsmål om deres personlige mening kan oppfattes som privat. For eksempel spørsmålet om de ønsker et generelt forbud mot utenlandske tiggere i Norge. Det kan også gjenspeiles i svarene jeg fikk, hvor Bergen viste til erfaringer andre land hadde, mens Oslo sa det ville vært enklere å håndheve et forbud, ikke hva deres personlige mening var. Dette illustrerer poenget om at man tolker hva som er sensitiv informasjon forskjellig.

Jeg vil her si at jeg selvsagt ikke har gjennomført en perfekt undersøkelse, da dette er umulig. Det jeg har gjort er å tenke nøye igjennom retningslinjene som metodelære og forskningsetikk har gitt meg gjennom studiet, for å få en mest mulig gjennomtenkt oppgave.

4.3 Er det sannsynlig med et generelt forbud mot utenlandske tiggere i Norge?

Det er selvsagt ikke mulig for meg å komme med noe entydig svar på om hvorvidt det blir innført et generelt forbud mot utenlandske tiggere i Norge, ikke er det formålet med oppgaven min heller. Jeg vil her kun illustrere hvilke tiltak noen land har gjort, for å se hva som kan bli utfallet i Norge.

Dersom vi skal følge andre land rundt om i Europa er det ikke usannsynlig med et forbud mot utenlandske tiggere. Fem østerrikske delstater har allerede forbudt utenlandsk tiggning helt. Det er også ulovlig å tigge i København og Stockholm, men her reagerer politiet først når tiggingen blir aggressiv, eller til sjenanse (www.aftenposten.no).

På bakgrunn av dette kan man si at det er en stor mulighet for at det kan bli innført et generelt forbud mot utenlandsk tiggning siden det allerede er gjort det i noen land. I tillegg foreslår for eksempel tidligere dommer i menneskerettsdomstolen i Strasbourg, Hanne Sofie Greve, at utenlandsk tiggning bør forbys helt. Ettersom hun er en spesialist på menneskerettigheter, kan det tenkes at hennes meninger vil telle i fremtiden. Et interessant poeng er at det faktisk er forbudt for rumenere bosatt i Romania å tigge (www.aftenposten.no). Disse punktene taler for at det kan bli et forbud mot utenlandsk tiggning i Norge.

Likevel blir de landene som har innført strenge regler mot tiggning også kraftig kritisert. De østerrikske delstatene får kraftig kritikk fra flere hold som sier at det er mangel på medmenneskelighet at de har innført forbud (www.aftenposten.no). Det skal nok likevel mye til før det innføres et forbud mot utenlandsk tiggning i Norge. Det er nok kanskje mer aktuelt å innføre meldeplikt for tiggere i flere byer enn Bergen ettersom erfaringene fra Bergen førte til færre utenlandske tiggere.

4.4 Konklusjon

Jeg vil nå gå inn på om jeg har fått de svarene jeg ønsket. Problemstillingen min var:

Etter at Løsgjengerloven ble opphevet 1. juli 2006, har Oslo og Bergen innført politivedtekter som gjør at de kan bortvise tiggere uten løyve, og hvilke erfaringer har disse byene med tiggning?

Jeg fikk vite at Oslo kommer til å innføre meldeplikt, mens Bergen har innført meldeplikt. Dette vil si at Bergen regulerer tiggevirksomheten ved at de kan vise bort tiggere som ikke har løyve. Da kan de vises bort til et annet politidistrikt. Oslo har ikke innført meldeplikt og kan dermed bare bortvise tiggere som opptrer aggressivt og truende. Dette fordi de ikke har innført politivedtekter som sier at de kan bortvise tiggere uten løyve.

Hovederfaringene byene hadde med tiggning, var at de begge hadde merket en betraktelig økning av tiggning rundt 2007-2008. Begge byene hadde opplevd å få mange klager på tiggere. Bergen fikk langt færre klager etter at de innførte meldeplikt, mens Oslo fortsatt mottar mange klager.

Det som kan være utfordringen i oppgaven, er om jeg har fått utfyllende nok svar. Kanskje jeg burde intervjuet flere byer for å få en større sammenlikning av forskjellene vi har i landet vårt, og ikke bare de store byene. Men alt i alt vil jeg vil konkludere med at jeg har fått svar på det jeg ønsket å finne ut. Det vil alltid være ting man kunne gjort annerledes, men jeg har tross alt lært mye jeg kan ta med meg videre, og det har vært en spennende oppgave å jobbe med.

Litteraturliste:

Bøker:

Jacobsen, Dag Ingvar. *Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode, 2. utgave*

Høyskoleforlaget, Kristiansand, 2005.

Boe, Erik. *Grunnleggende juridisk metode – en introduksjon til rett og rettstenkning. Universitetsforlaget, Oslo, 2005.*

Lover og offentlige publikasjoner:

*Løsgjengerloven – lov av 31. Mai 1900 nr. 5

* Lov om oppheving av lausgjengarlova og om endringar i straffelova o.a. – lov av 21. desember 2005 nr. 131

*Straffeloven – lov av 22 mai 1902 nr. 10

*Utlendingsloven – lov av 24 juni 1988 nr. 64

*Politoloven – lov av 4. august 1995 nr. 53

*FOR 1999–10–26 nr 1110: Forskrift om politivedtekt, Bergen kommune Hordaland.

*Ot.prp. nr. 113. (2004-2005) Justis- og politidepartementet

Webadresser til avisartiklene fra www.retriever.no:

<https://web.retriever->

[info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=05500620050508710B6EF1AFA1AF739AB0ED305AE9371F&serviceId=2](https://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=05500620050508710B6EF1AFA1AF739AB0ED305AE9371F&serviceId=2) (20.01.2011)

<https://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayPDF&documentId=0550162010052138616337&serviceId=2> (20.01.2011)

<https://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayPDF&documentId=055004201005219606&serviceId=2> (20.01.2011)

<https://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayPDF&documentId=055004201103236526&serviceId=2> (20.01.2011)

<https://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayPDF&documentId=055004201001105633&serviceId=2> (20.01.2011)

<https://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayPDF&documentId=0550162011012241188036&serviceId=2> (30.01.2011)

<https://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayPDF&documentId=05500620110430ED437DBBC531144D524DEEC76953DBD8&serviceId=2> (02.05.2011)

Intervjuguide til Politidirektoratet

1. Kan kommuner innføre meldeplikt for tiggere som innebærer at tiggere må melde seg til politiet for å få lov til å tigge?
2. Finnes det en egen tiggerparagraf?
3. Hvorfor finner ikke jeg dette nedfelt i politivedtektene?
4. Er det nedfelt i politivedtektene?
5. Kan du gi et eksempel på en § i politivedtektene som omhandler meldeplikt?
6. Er det slik at kommuner må søke til Politidirektoratet om å få innført meldeplikt for tiggere?
7. Vet du om Bergen og Oslo har innført slike politivedtekter?

Intervjuguide til Oslo politikammer

1. Hvor lenge har du jobbet i politiet og hva er din stilling?
2. Hva synes du om at det vurderes å innføre meldeplikt for tiggere i Oslo, som innebærer at tiggere må registrere seg hos politiet for å få lov til å tigge?
3. Har du positive eller negative erfaringer med at det ble lovlig å tigge i Norge?
4. Får dere mange henvendelser fra folk som klager på tiggere?
5. Føler du tigging er et problem i din arbeidshverdag?
6. Ønsker du/dine kolleger et generelt forbud mot utenlandske tiggere i Norge?
7. Tror du en slik meldeplikt vil føre til mindre tigging?
8. Bruker dere mye ressurser på tiggere?
9. Har du noe mer du vil legge til?

Intervjuguide til Bergen politikammer

1. Hvor lenge har du jobbet i politiet og hva er stillingen din?
2. Når ble meldeplikten innført?
3. Hva synes du om at det er innført meldeplikt for tiggere i Bergen?
4. Hvordan fungerer meldeplikten i praksis?
5. Har du positive eller negative erfaringer med at det ble lovlig å tigge i Norge?
6. Får dere mange henvendelser fra folk som klager på tiggere?
7. Føler du tigging er et problem i din arbeidshverdag?
8. Ønsker du/dine kolleger et generelt forbud mot utenlandske tiggere i Norge?
9. Tror du meldeplikten har ført til mindre tigging?
10. Vil du anbefale byer som har problemer med tiggere, å innføre meldeplikt?
11. Bruker dere mye ressurser på tiggere?
12. Har du noe mer du vil legge til?

